

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

91. Funus matronae nobil.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

lachrimis deprecante . Viginti ergo quām obiret diebus , respexit Deus salutis suā cupidam indolem , nec malignitate animi , sed cæco errore ab ea prolabentem , mutata subito in aduersum mente , accersit filium . si nulla est inquit , præter Christianam , vt inculcasti toties , ad salutem via ; cur Patrem mihi non aduocas , qui vel nunc proximè moriturum in eam inducat , nec finat totum & æternum mori ? dicto citius adest Pater , suæque iam hominem perinde amentia , arrogantia , meritorum in Deos immemorem , vt si nunquam antea illos nosse baptismo expiat , iis animi gaudiis delibutum , vt crescentem in horas mortis cruciatum eorum sensus oppimeret ; gratulabatur sibi apud inuisentes , tūm Christianos , tūm ethnicos , & suspicite , aiebat , felicitatis meæ miraculum ! Christianus sum ; meus idem est , & cœli Dominus Seruator meus Iesus Christus eiusdem filius . Vitam denique , & vocem in suauissimis cum Deo colloquis absoluit . Illic præterea Doctor Leo nepotes quatuor cœlo dedit , ipso adhuc in vita lamine , Christi sanguine candidatos , quibus inuidenda esset potius æta-
 tula innocens quam dolenda mors præcox : sepulti sunt festiuia in ve-
 ste ; interque lætos Ecclesiæ cantus , admonitiique Neophyti defun-
 ctos iis afflictibus prosequi quos sperata illorum , vel desperanda salus
 exigeret . Doctoris matrem secuti paulò post fuerant nepotes ; iuuerat
 eam Alenius ad parandam mortem ; Rex titulorum ornarat insignibus
 qui tanto dignam filio decebant , & qui præcipuo splendore familia-
 rum stemma nobilitant . Illustriores Leo putauit forte ipsius exequias ,
 si ad eas otnandas nullius ethnici admitteret manum : capaci , de more
 & pretioso clausum sarcophago cadauer , in aula palatij maxima loca-
 tur , programma illi altè imponitur , quod cubitalibus literis , defunctæ
 nomen , & decora , præferret , quóve sanguinis gradu parentantem at-
 tingeret : quæ satis prolixa narratio subiectam hanc solet habere dedi-
 cationem [mortui spiritum , esse Dominum eius aulæ , fuisseque hanc
 ei sacratam] ad hæc idem qui exequias celebrat , Mandarinum cuius
 si illi auctoritas grauior , atratus conuenit , & multa proelinatione ex-
 eo poscit , vt supremam addat programmati manum ; hoc est ultimum
 eius characterem , tenui perstringat penicilli ductu , qui tantæ est , vt
 hoc solo firmum ratumque putetur fieri , quicquid de mortui laudi-
 bus exponit inscriptio . Adest Mandarinus solenni pompa , & habitan-
 aulâque ingressus funebrem , invitanti quater demissè prosternitur ,
 vicemque ab eo eiusdem recipit honoris ; inde vbi mensæ ad hoc pa-
 ratæ assederit , circumstittur domesticorum , & rituum agmine ,
 programma hic signandum exhibit ; alijs penicillum ; iste sepiam odo-
 ratam , eique diluendæ marmor ; omnia eleganissimè ornata . Assur-
 git denique velut cogitabundus Mandarinus , & seruum aliquid apud
 se agitans ; admoto dehinc ori penicillo , sive humectando , sive anima-
 sua imbuendo , manu tandem protensa , magna specie maiestatis , sub-
 scribit ultimo characteri jota , quod tanto molimine parturiuit . Inde

91.
Funus ma-
trone nobil.

N n n 2

gratiarum actio multiplex, & repetita lecna rituum urbanorum, & appensum sarcophago programma, inter clara deinceps monumenta familiae seruandum. Nullus erat Hancei Mandarinus quin ambiret ad tantum inter Sinas opus à Doctore Leone inuitari; at is humilem Literatum prærogatiua Christianismi, & virtutis ethniciis omnibus prætulit; illum quin etiam minimè passus est, id sibi aut matre de genibus obsequium funebre præstare, ne videretur ceteris posthabere, quem sua religio, & virtus anteponendum soadebat. Neophytorum suffragia tametsi pauperum libenter admisit qui ad defunctora leuametrum precaturi in aulam conuenerant.

Sed præter has mortes, quibus acerbè frangebatur, Leoni discrimen incubuit, quo tantum non domi cum suis crematus est. Læsus è Hancei piscium tam ferax, vt multa nummorum millia quotannis fisca reddat; immunis est angulus à pescandi iure, sacerque idolo cuiquam tutum præbet piscibus oylum, quam immunitatem à pescatoribus Bonzij caro emunt. Ripa Deorum templis, cœnobii Bonziorum, & Literatorum musæis prætexitur, ex quibus quod illuc habebat Dodoe Leo iussus est aliud transferre; sed is ita pressim respondit Proregi ut occasionem edito dederit, cuertendi cœnobia omnia, & templo, quod pïscationi haud minus officerent quam museum Leonis, & censu sui parte fisicum minuerent. Edito insani Bonzij furere, minati de celo extrema omnia, populum ad ignem, & farmenta contra Leonem incendere, nec facinori peragendo aliud defuit præter ducem, & minantium contemptum qui exortis gladiis negabant se velle si-
92.
Colai ethnici egregia in Christum propens.

cris ædibus superstites viuere; ed occubituros sua manu, mox ut iis assulam detrahi cernerent. Hoc mortis & vitæ angusto Doctor Leo, familiam omnem, ipsosque pueros severæ obtrixxit di-
rum trium inedia, cuius tertius dies periculo finem imposuit, prius edito contrariis iussibus per eundem Proregem antiquato. Nonne antequam cetera exequor, huius anni signanda nomine, indicandum est obiter quod erit postea ex proposito tractandum de propudijs Eunuchi dominatu cui regni totius imperium, suique adeo Rex ipse mancipata. Primas iam annos octodecim in aula tenebat Colaus Ié, integritatis, & sapientiae gloria & nauata tribus Imperatoribus regendi opta, ob quem enim Rex columnam regni cognominauerat. Hic vilis semivit, & quales Eunuchi sunt, ad seruitutem nati, pertæsus imperium, abdicare se Colai officio maluit quā capessendis impuri mancipij noti-
bus supremum Regni ministerium fecundare. Causiam itaque ab aula, cui pat iam non esset, missionem facile impetrat, sibi secumque in posterum quod vitæ supererat in Fochienst sua patria viucturos, & re-
gnaturo importunijs Eunicho campum vacuum relicturus: nihil nobis & Regno tanti viri iactura, venire damnosius potuit, cùm inter ethni-
cos esset nemo, qui tanto studio afficeretur nostris rebus, proficisci que-
lit in discessu F. nostro Pasqualio Mendezio Sinae, cuius virtutem singu-